

Молодченко Д.Г.,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Будівельна галузь відіграє найважливішу роль у розвитку науково-технічного прогресу. Це пов'язано, в першу чергу, з тим, що наново збудоване підприємство для будь-якої галузі народного господарства може бути інноваційним у зв'язку з тим, що воно оснащено за передовими технологіями. Найчастіше впровадження новітніх технологій на підприємстві здійснюється для випуску нової продукції, або для удосконалення якості тієї, що вже випускається, пов'язано в першу чергу з будівництвом. Будівельно-монтажні роботи представляють собою безліч різних видів робіт, технологічних процесів, саме тому в будівельній галузі велика кількість можливостей для розробки і застосування інновацій. Впровадження інноваційних рішень на стадії розробки проектів житлових, громадських і виробничих будівель і споруд дозволяє поліпшити якість життя людей, підвищити ефективність виробництв.

Капіталовкладення можуть бути спрямовані на будівництво нових, розширення, реконструкцію і технічне переозброєння діючих підприємств та інших об'єктів інвестиційно-будівельної діяльності. Кожний із перелічених шляхів реалізації інвестицій у будівництві в даний час неможливий без впровадження інноваційних рішень, спрямованих на підвищення ефективності капіталовкладень.

До складу учасників інвестиційно-будівельної діяльності включаються інвестори, проектувальники, виробники матеріальних і технічних (технологічних) ресурсів; будівельно-монтажні організації;

інноваційні організації; транспортні організації. Інвестори (замовники, забудовники) є первинним суб'єктом будівельної галузі, у зв'язку з чим вони являються ініціаторами проекту. Проектувальники є одними з найважливіших ланок, так як саме в їх обов'язки входить розробка проектно-кошторисної документації на об'єкт.

На основі вивчення зарубіжних і вітчизняних класифікацій, а також базуючись на сучасній практиці виробництва робіт на будівельному майданчику, можна вивести такі основні види інновацій для будівельної галузі:

1. Експлуатаційні інновації, що сприяють скороченню витрат по експлуатації збудованого об'єкта (прикладом можуть бути нові види покрівлі, розподільні щити, комунікації або, наприклад, застосування теплозберігаючих стінових матеріалів, які дозволять підтримувати стабільну температуру всередині приміщень з меншими витратами енергії);

2. Інновації виробничого призначення, спрямовані на отримання ефекту за допомогою скорочення термінів будівництва, обсягів трудовитрат (прикладом подібних інновацій можуть служити організаційні, управлінські чи технологічні інновації, впровадження нової техніки тощо);

3. Користувальницькі інновації, які дозволяють знизити витрати суб'єктів інвестиційно-будівельної діяльності з виконання будівельно-монтажних робіт або дають можливість підвищити якість виконуваних робіт (наприклад, нові матеріали і складові елементи, архітектурні рішення і планування приміщень).

Також у вітчизняній будівельній практиці можна виділити ще один класифікаційний ряд, який базується на ступені новизни інновацій. Дана ознака ґрунтується на тому, що на території України значна частина застосовуваних у практиці будівництва інноваційних технологій

виробництва робіт, новітніх матеріалів і механізмів давно використовується за кордоном. Такі інновації виникають через нерівність країн у рівні науково-технічного розвитку.

Необхідний значний час на розробку та затвердження нормативних документів для використання інновацій в будівництві, прийняття відповідної законодавчої бази. Отже цей зовнішній фактор ще впродовж значного періоду часу буде негативно впливати на інноваційно-інвестиційне забезпечення будівельних організацій регіонів України.

Дослідження очікувань будівельних організацій щодо перспектив розвитку їхньої ділової активності показує наступні тенденції:

- зменшення обсягів робіт, що виконуються будівельними організаціями;
- скорочення забезпеченості замовленнями на будівельні роботи і фінансування замовлених робіт;
- зменшення обсягів нових замовлень на будівельні роботи;
- зменшення завантаженості виробничих потужностей;
- зменшення кількості працівників;
- посилення впливу таких стримуючих будівельну діяльність факторів, як несприятливі погодні умови, високі процентні ставки за кредитами, незабезпеченість фінансуванням, високий рівень податків та одночасне зростання впливу конкуренції з боку вітчизняних будівельників і нестачі оборотних коштів;
- погіршення фінансово-економічного стану будівельних організацій;
- збереження поточного рівня цін на будівельні роботи, що встановився на ринку, який оцінюється як задовільний
- падіння обсягу нових замовлень, прийнятих організаціями, який визначається, як низький.